

ה א ה א י ת ו

כה מובן וטבעי ופשוט היה לפנות אל אליהו, לשאול עצה למעשה, להציע הצעה, לשמוע שיקול דעתו המתונה, ועם זאת הבלתי-נרתעת מפני העוה. כה מובן היה להזמין את אליהו לבוא בימי משבר ותהיה לשוחח עם חברים ומפקדים, להציג בפניהם בלשון פשוטה וברורה את הבעיות הקשות שניסרו בעולמנו, וכאילו לשתף אותם יחד אתו בחיפושי הפתרון האפשרי בתנאים בהם נתונה אותה שעה ההגנה, הישוב והתנועה ציונית. הוא עשה זאת בראיה נוקבת, בלא טשטוש וללא טיח. אחרי שיחות אלו של אליהו, אמנם לא היו ההרים הופכים למישור, אבל שוב לא היו נראים כהררי-מגור שאין לעבור אותם. תוך דבריו כאילו הלך ונתבהר כי אכן יש משעולים בהרים, והמוטל עלינו הוא רק לסיירם ולגלותם. ומשנגלה את המשעולים — לא חסרי-כוח אנו לעשות דרכנו בהם. וחשו החברים כי לא רק הם יוכלו לצעוד במשעול העולה, אלא יוכלו גם לתמוך בנחשלים ולהדביק באמונתם את החששנים. כל ביקור של אליהו היה יקר ורצוי, והחברים השתוקקו לביקוריו של אליהו, לשיחותיו — שבהן נודעו להם דברים אשר בפניהם יתכן ויעמדו, שבהן הופשטו סבכים, הובהרו לבטים והותוו דרכים. ויחד עם זה הפתיעה לפעמים „חוסר-ההתרגשות“, כביכול, של החברה עם הופעתו של אליהו, כאילו כך הוא ולא יכול להיות אחרת. היתה זו אחת מתעלומות-קסמו של האיש שהכל בהיותו היה פשוט ובלתי-אמצעי.

חברים שזכו להזדמן עמו בנסיעות במכוניתו — לא ישכחו את שיחת-הדרך שלו, ואיך דובב את הנלומים אליו, כיצד הקשיב לדברי טרמפיסטים, „אלמונים“ השחים לתומם, הציג להם שאלות קצרות, ואף השיג על דבריהם, וסיפר להם משהו על תולדותיו של מקום זה או אחר בהם עברו, ועוררם תוך-כדיי-כך להכיר שרידים הסטוריים וכפרים ערבים כאחת.

אליהו היה מן האדריכלים של חומת-המגן שלנו. אך אולי יותר מזאת היה הבנאי של החומה. תנאי-המחלת, מעוטם היחסי של העושים במלאכה לעומת הצרכים, ואף אופיו של אליהו, המעצמה והעושה, הביאוהו שיטפל הרבה בפרטים. הוא נתן ידו והטה שכמו למלאכת הבנין של חומתנו, לבנה אחרי לבנה ונדבך אחרי נדבך; ארגון חברים והקמת מסגרות; טיפול בהכרחת נשק, קנייתו, אריותו ומשלוחו; ארגון קורסים והוצאת אנשים לקורס, גיוסים לצבא הבריטי — בשתי מלחמות-העולם; רעיון הקמת גדודי-חי"ש בהגנה; הקמת הפלמ"ח, טיפוחו ושמירתו במקוריותו, כפי שעלה במחשבה תחילה. התעפלה — השתתפות בארגונה מכאן, ובהורדת עולים בחוף מכאן.

לא סופר עדיין על ביתם של אליהו ועדה, זה הבית הפתוח בכל השעות, על הצנע והתום אשר הטביעו חותמם על כל פינה מפינותיה, ואשר כל טפח בו יכול לספר עלילות ונצורות אשר נרקמו כאן, בחדר עם הארונות האיתנים-העתיקים, במרפסת המזוגגת, או ע"י שולחן המטבח הקטן. בבית זה וברחבי הארץ עמדו אלפי חברים במגע ישיר ובלתי-אמצעי עם אליהו. אליהו שלח אנשים למילוי משימות ולניהול אותם בתפקידם, וחש לעזרתם בכל עת אצל נפלו בצרה. כל חבר, משנפגש פעם עם אליהו, חש כי אח גדול לפניו, אח מבוגר, רחב כתף ואיתן, שיכול אתה בלב שלם ונכון לסמוך על עצתו ועזרתו, וללא „דיסטנץ“ לפרוש לפניו את הבעיות בהן נתקלת במלוי תפקיד, ללא חשש שיטיל מרה או מורא.

מאחורי אליהו, האח-האיתן, נתלכדה משפחת-ההגנה הענפה. באורו התחממו, נתבררו וחושלו אחים צעירים, בצו שלו הלכו לאשר שלחם. ובהעלותנו היום את זכרו של המצביא הבלתי-מוכתר של צבא-ישראל-בדרך יעלה מאליו בלב כל אחד מצעירי-אליהו משהו מאותו חביון-עוז שאליו תרם לו, אישית, אותו חביון-עוז השמור עם כל אחד מאתנו, ואולי השומר על כל אחד מאתנו, עד היום.

סגן-אלוף ג. ריבלין

נחץ לנו נשק — בשביל שלא ידכאו אותנו. אנחנו בלי-ספק נתקומם בנשק ובכוח, אם מישורו ירצה לשלול מאתנו את הזכות לחיות חיים עצמאיים בארץ. בין אם יעשו זאת ערבים — ואלה הם שעשו זאת עד עכשיו — ובין אם יעשו זאת כוחות אחרים. אנחנו על זכויותינו נעמוד.

אליהו